

KUVATAITEEN LUKIODIPLOMIN OHJEET

lukio-opintonsa 31.7.2016 jälkeen aloittaneille opiskelijoille

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Määräykset ja ohjeet 2017:2a

© Opetushallitus

Määräykset ja ohjeet 2017:2a

ISBN 978-952-13-6360-3 (pdf)

ISSN-L 1798-887X

ISSN 1798-8888 (pdf)

Taitto: Grano Oy

www.oph.fi

Nuorten lukiokoulutuksen järjestäjille

KUVATAITEEN LUKIODIPLOMIN OHJEET

Opetushallituksen päättämiin Lukion opetussuunnitelman perusteisiin 2015 sisältyy valtakunnallisena soveltavana kurssina suoritettava kuvataiteen lukiodiplomi (Opetushallituksen määräys 27.10.2015 nro 60/011/2015). Opetushallitus antaa kuvataiteen lukiodiplomin suorittamisesta liitteenä olevan ohjeen, joka koskee lukio-opintonsa 31.7.2016 jälkeen aloittaneita nuorten lukiokoulutuksen opiskelijoita.

Lisätietoja ohjeesta saa tarvittaessa Opetushallituksesta.

Pääjohtaja

Olli-Pekka Heinonen

Opetusneuvos

Mikko Hartikainen

LIITE

Kuvataiteen lukiodiplomin ohjeet
lukio-opintonsa 31.7.2016 jälkeen aloittaneille opiskelijoille

SISÄLTÖ

1	LUKIODIPLOMIN SUORITTAMISEN LÄHTÖKOHTIA6
1.1	Lukiodiplomin järjestäminen lukiossa	6
1.2	Lukiodiplomin suorittaminen osana lukio-opintoja	6
2	KUVATAITEEN LUKIODIPLOMIN SUORITTAMINEN7
2.1	Kuvataiteen lukiodiplomin tavoitteet	7
2.2	Kuvataiteen lukiodiplomin rakenne.	7
2.3	Kuvataiteen lukiodiplomikurssi	8
2.4	Kuvataiteen lukiodiplomin portfolio	8
2.5	Kuvataiteen lukiodiplomin teos	9
3	KUVATAITEEN LUKIODIPLOMIN ARVIOINTI	10
3.1	Lähtökohtia lukiodiplomin arvioinnille	10
3.2	Kuvataiteen lukiodiplomin arviointimenettely	10
3.3	Portfolion arvioinnin kohteet ja kriteerit	11
3.4	Teoksen arvioinnin kohteet ja kriteerit	12
3.5	Lukiodiplomin kokonaisarvioinnin kohteet ja kriteerit	13
3.6	Kuvataiteen lukiodiplomitodistus	13

1 LUKIODIPLOMIN SUORITTAMISEN LÄHTÖKOHTIA

1.1 Lukiodiplomin järjestäminen lukiossa

Lukiolaissa tarkoitetun koulutuksen yleisistä valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta annetun valtioneuvoston asetuksen (942/2014) mukaan lukion soveltaviin kursseihin voivat kuulua eri aineissa ja aineryhmissä suoritettavat lukiodiplomit. Opetushallitus on laatinut näihin kursseihin valtakunnalliset opetussuunnitelman perusteet, joiden mukaan lukiodiplomikurssit kuvataan lukion opetussuunnitelmassa. Nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti lukiodiplomeja on mahdollista suorittaa valtakunnallisena soveltavana kurssina kotitaloudessa, kuvataiteessa, käsityössä, liikunnassa, mediassa, musiikissa, tanssissa ja teatterissa. Opetushallitus antaa ohjeet kunkin lukiodiplomin suorittamisesta. Mikäli lukiodiplomeja on koulutuksen järjestäjän hyväksymän opetussuunnitelman mukaan mahdollista suorittaa lukiossa, niitä suoritetaan Opetushallituksen antamien ohjeiden mukaan. Koulutuksen järjestäjä päättää lukion opetussuunnitelman ja lukiodiplomiohjeiden pohjalta valtakunnallisen soveltavan kurssin käytännön järjestämisestä.

Näitä lukiodiplomiohjeita noudatetaan silloin, kun lukiodiplomeja suorittavien opiskelijoiden lukio-opinnot järjestetään 31.7.2016 jälkeen käyttöön otetun lukion opetussuunnitelman mukaan.

1.2 Lukiodiplomin suorittaminen osana lukio-opintoja

Lukiodiplomin suorittamisen edellytyksenä on, että opiskelija on suorittanut pohjakursseina määrätyn määrän kyseisen aineen tai aineryhmän lukiokursseja. Lukiodiplomin suorittamisen järjestäminen on lukiolle vapaaehtoista, samoin kuin osallistuminen on opiskelijalle vapaaehtoista. Osallistuminen lukiodiplomin suorittamiseen on opiskelijalle maksutonta mahdollisia tarvikekustannuksia lukuun ottamatta.

2 KUVATAITEEN LUKIODIPLOMIN SUORITTAMINEN

2.1 Kuvataiteen lukiodiplomin tavoitteet

Lukion opetussuunnitelman perusteiden 2015 mukaisesti kuvataiteen lukiodiplomin tavoitteena on, että *opiskelija antaa erityisen näytön lukioaikaisesta osaamisestaan ja harrastuneisuudestaan kuvataiteessa. Kurssin tavoitteena on, että opiskelija osoittaa kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin laaja-alaista osaamistaan tuottamalla, tulkitsemalla ja arvottamalla monipuolisesti erilaisia kuvia. Kurssin keskeiset sisällöt perustuvat opiskelijan lukiodiplomille asettamiin tavoitteisiin sekä hänen valitsemaansa tehtävään, näkökulmaan ja toteutustapaan.* (Lukion opetussuunnitelman perusteet 2015)

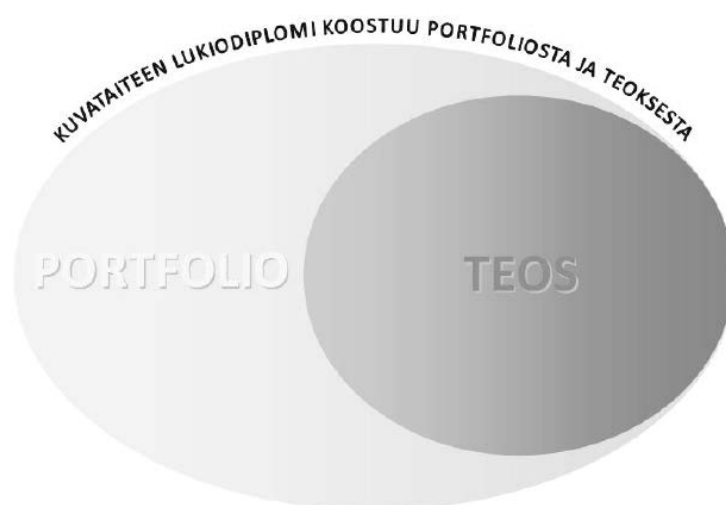
2.2 Kuvataiteen lukiodiplomin rakenne

Kuvataiteen lukiodiplomi muodostuu teoksesta sekä työskentelyprosessia, itsearviointia ja kuvataiteen tuntemusta kuvaavasta portfolioista. (Lukion opetussuunnitelman perusteet 2015)

Kuvataiteen lukiodiplomin suorittaminen perustuu lukion kuvataiteen opetuksen tavoitteisiin ja keskeisiin sisältöihin sekä opiskelijan lukioaikaiseen omaehtoiseen harrastuneisuuteen.

Kuvataiteen lukiodiplomi suoritetaan yhden lukion valtakunnallisen soveltavan kurssin aikana. Kuvataiteen lukiodiplomin suorittamisen edellytyksenä on, että opiskelija on suorittanut vähintään neljä (4) lukion kuvataiteen kurssia.

Kuvataiteen lukiodiplomin suorittamisen ohjeisiin sisältyy lukuvuosittaisesti annettavat tehtävät, joista opiskelija valitsee yhden lukiodiplominsa lähtökohdaksi. Kuvataiteen lukiodiplomin tehtävät julkaistaan edeltävän lukuvuoden loppupuolella Opetushallituksen verkkosivuilla, joilla on myös materiaalia kuvataiteen lukiodiplomin suorittamisen ja ohjaamisen tueksi.

Kuvataiteen lukiodiplomin kokonaisuus

2.3 Kuvataiteen lukiodiplomikurssi

Opiskelijoiden edun mukaista on, että kuvataiteen lukiodiplomin suorittamisen mahdollisuudesta tiedotetaan heille lukio-opintojen alkuvaiheessa. Opiskelijoille voidaan järjestää erillinen tilaisuus, jossa kerrotaan lukiodiplomin suoritusmahdollisuudesta.

Opiskelija suorittaa kuvataiteen lukiodiplomin itsenäisesti vuorovaikutuksessa opettajan ja toisten opiskelijoiden kanssa. Kuvataiteen lukiodiplomikurssin alussa opettaja käy opiskelijoiden kanssa läpi lukiodiplomin suorittamisen ohjeet ja lukuvuosittaiset tehtävät. Opiskelijalle annetaan ohjausta ja tukea lukiodiplomikurssin suunnitteluvaiheessa. Opettaja seuraa opiskelijan lukiodiplomin suorittamisen etenemistä säännöllisesti.

Opiskelija asettaa kuvataiteen lukiodiplomin suorittamiselle omat lähtökohdat ja tavoitteet. Opiskelija päättää kuvataiteen lukiodiplomin toteutustavasta yhteistyössä opettajan kanssa. Opiskelijan lukiodiplomi voi olla myös osa laajempaa ryhmätyönä toteutettavaa produktiota.

Opiskelija tekee kuvataiteen lukiodiplomikurssin aluksi työ- ja ajankäyttösuunnitelman, josta ilmenee hänen lukiodiplominsa lähtökohdat, tavoitteet ja kurssin ajankäyttö. Opiskelija liittää työ- ja ajankäyttösuunnitelman portfolioonsa.

Opiskelijaa suositellaan pitämään lukiodiplomikurssilla työpäiväkirjaa, jota hän voi hyödyntää tehdessään kuvataiteen lukiodiplomin portfolioa. Erillistä työpäiväkirjaa ei jätetä arvioitavaksi.

2.4 Kuvataiteen lukiodiplomin portfolio

Kuvataiteen lukiodiplomin portfolioissa opiskelija kuvaa omaa oppimisprosessiaan sekä osoittaa kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemustaan.

Portfolioissa opiskelija kuvaa työskentelyn etenemistä, pohtii oppimisprosessiaan sekä tarkastelee suhdettaan visuaaliseen kulttuuriin ja osallisuuttaan sen ilmenemismuodoissa. Portfolioon sisältyy kirjallista pohdintaa opiskelijan lukiodiplomiin liittyvästä kuvataiteesta ja muusta visuaalisesta kulttuurista.

Portfolion visuaalinen esitysmuoto on osa lukiodiplomin kokonaisuutta. Opiskelija suunnittelee ja toteuttaa portfolionsa haluamallaan tavalla. Tavoitteena on, että opiskelija ottaa portfolion toteutuksessa huomioon lukiodiplomin lähtökohdat, tavoitteet, teoksen toteutustavan ja lukiodiplomin kokonaisuuden.

Opiskelija valitsee portfolionsa kirjallisessa pohdinnassa käyttämänsä tekstilajit ja niihin sopivat ilmaisutavat. Kirjalliseen pohdintaan voi sisältyä fiktiivisiä ja ei-fiktiivisiä monimuotoisia tekstejä. Pohtivan tekstin lisäksi voi käyttää kertovaa, kuvaavaa tai kantaaottavaa tekstiä. Tekstilajiltaan pohdinta voi olla esimerkiksi essee, artikkeli, mielipidekirjoitus, runo tai novelli. Kirjoitetun tekstin rinnalla voi käyttää myös esimerkiksi kuvallisia ja auditiivisia tiedon tuottamisen tapoja.

Kuvataiteen lukiodiplomin portfolio sisältää:

1. luonnoksia, kokeiluja ja tutkielmia työskentelyn eri vaiheista
2. kuvausta työskentelyn etenemisestä ja mahdollisista muutoksista
3. kirjallista pohdintaa opiskelijan lukiodiplomiin liittyvästä kuvataiteesta ja muusta visuaalisesta kulttuurista
4. oman oppimisprosessin, työskentelyn ja teoksen itsearviointia
5. lähdeluettelon, jossa on tiedot käytetyistä painetuista, painamattomista ja elektronisista lähteistä
6. työ- ja ajankäyttösuunnitelman.

2.5 Kuvataiteen lukiodiplomin teos

Opiskelijaideoi, suunnittelee ja toteuttaa lukiodiplomiin sisältyvän teoksen valitsemaansa lukuvuosittaiseen tehtävään perustuen. Opiskelija valitsee ilmaisukeinot, materiaalit ja tekniikat valitsemansa tehtävän ja asettamiensa tavoitteiden pohjalta.

Teos voidaan toteuttaa esimerkiksi perinteisen kuvataiteen, valokuvan, graafisen suunnittelun, muotoilun, ympäristön suunnittelun, arkkitehtuurin ja nykytaiteen keinoin tai niitä yhdistellen. Nykytaiteelle ominaiseen tapaan teos voi vedota näköaistin lisäksi myös muihin aisteihin. Teos voi olla esimerkiksi installaatio, performanssi, media-, yhteisötaide- tai ympäristötaideteos. Visuaalisuuden rinnalla myös ääni, liike, tanssi, laulu, sanat ja käsitteet voivat olla osa teosta.

3 KUVATAITEEN LUKIODIPLOMIN ARVIOINTI

3.1 Lähtökohtia lukiodiplomin arvioinnille

Lukiodiplomin arviointi perustuu opiskelijan tai opiskelijoiden ryhmänä itsenäisesti toteuttamaan lukioaikaisen erityisen osaamisen ja harrastuneisuuden näyttöön. Opiskelijan toteuttama lukiodiplomi arvioidaan kokonaisuutena kurssin päätyttyä. Lukiodiplomin arvioinnissa annetaan palautetta lukiodiplomille asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. (Lukion opetussuunnitelman perusteet 2015)

Lukiodiplomin suorituksen arvioi lukion opettaja. Opettajan lisäksi arviointiin osallistuu toinen arvioija, jonka tulee myös olla kyseisen alan asiantuntija. Lukiodiplomin suorituksesta annetaan numeroarvosana. Arvioinnissa käytetään asteikkoa 4–10. Arvosana 5 osoittaa välttäviä, 6 kohtalaisia, 7 tyydyttäviä, 8 hyviä, 9 kiitettäviä ja 10 erinomaisia tietoja ja taitoja. Hylätty suoritus merkitään arvosanalla 4. Näissä lukiodiplomin suorittamisen ohjeissa annetaan lukiodiplomin arvioinnin kohteet ja kriteerit arvosanoille 6, 8 ja 10.

Opiskelijalla on lukiolain mukaan oikeus saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen arvioiduksi ja tunnustetuksi (Lukiolaki 23 §). Lukiodiplomien suoritusohjeita noudatetaan silloinkin, kun osa opinnoista suoritetaan muussa oppilaitoksessa.

Lukion valtakunnallisena soveltavana kurssina suoritettava lukiodiplomi merkitään lukiossa käytettäviin todistuksiin opetussuunnitelman määrittelemällä tavalla, ja opetussuunnitelmassa on myös määritelty lukiodiplomikurssin mahdollinen sisältyminen oppiaineen oppimäärään. Valtakunnalliset soveltavat kurssit arvioidaan lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti suoritusmerkinnällä (S = suoritettu, H = hylätty).

Opiskelija saa todistuksen lukiodiplomistaan, kun hän on suorittanut lukion koko oppimäärän. Lukiodiplomitodistus on lukion päättötodistuksen liite, ja se merkitään kohtaan "lisätiedot". Lukiodiplomeissa käytetään Opetushallituksen tuottamaa yhtenäistä todistuslomaketta. Lukiodiplomitodistukset ovat lukioiden käytettävissä Suullisen kielitaidon arvioinnin koepanikin yhteydessä.

3.2 Kuvataiteen lukiodiplomin arviointimenettely

Kuvataiteen lukiodiplomin arviointi kohdistuu portfolioon, teokseen ja niiden muodostamaan kokonaisuuteen. Opiskelijan lukiodiplomin arviointi perustuu näissä ohjeissa annettuihin portfolioon arvioinnin, teoksen arvioinnin ja kokonaisarvioinnin kohteisiin ja kriteereihin. Kuvataiteen lukiodiplomin arvosanaa annettaessa portfolioon painoarvo on puolet (1/2) ja teoksen puolet (1/2).

Lukiodiplomin arvioi lukion kuvataideopettaja ja yksi muu kuvataiteen asiantuntija. Kumpikin arvioija arvioi ensin itsenäisesti portfolioon, teoksen sekä portfolioon ja teoksen muodostaman kokonaisuuden, kunkin näistä arvioinnin osa-alueista arvosana-asteikolla 4–10. Kumpikin arvioija tekee esityksensä lukiodiplomista annettavaksi arvosanaksi oman arviointinsa pohjalta.

Arvioijien esittämistä arvosanoista lasketaan keskiarvo, joka pyöristetään lähimpään kokonaislukuun/arvosanaan. Lasketun keskiarvon mukaan määräytyvää arvosanaa voidaan arvioijien yhteisen harkinnan perusteella korottaa, mikäli lukiodiplomin portfolio tai teos on erityisen ansiokas.

Mikäli arvioijat eivät pääse yksimielisyyteen lukiodiplomin arvosanasta, voi rehtori määrätä kolmannen arvioijan, joka arvioi lukiodiplomin itsenäisesti edellä kuvatulla tavalla. Kolmen arvioijan esittämistä arvosanoista lasketaan keskiarvo, joka pyöristetään lähimpään kokonaislukuun/arvosanaan.

Lukiodiplomisuorituksista laaditaan arviointipöytäkirja, joka tallennetaan lukion arkistoon.

3.3 Portfolion arvioinnin kohteet ja kriteerit

PORTFOLION ARVIOINNIN KOHTEET

- luonnokset, kokeilut, tutkielmat ja muu aineisto
- kuvaus työskentelyn etenemisestä
- kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemus
- työskentelyprosessin ja teoksen itsearviointi
- portfolion visuaalinen esitysmuoto.

PORTFOLION ARVIOINNIN KRITEERIT

Arvosanan 10 (erinomainen) kriteerit

- opiskelijan asettamat lähtökohdat, tavoitteet ja valinnat ovat kuvattu selkeästi ja kiinnostavasti sekä niiden vaatimustaso on korkea
- työskentelyprosessin kuvaus tuo erityisen hyvin esille tehtävän lähtökohdat ja tavoitteet suhteessa teokseen
- opiskelija osoittaa kriittisyyttä, ennakkoluulottomuutta ja päämäärätietoisuutta tiedon hankinnassa sekä kokeilujen tekemisessä
- opiskelija osoittaa erinomaista kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemusta sekä osaa liittää työskentelynsä kuvallisen kulttuurin kenttään
- opiskelija arvioi monipuolisesti valintojaan, työnsä vahvuuksia ja kehitettäviä asioita
- portfolion visuaalinen asu on perusteltu, viimeistelty ja kiinnostava.

Arvosanan 8 (hyvä) kriteerit

- opiskelijan asettamat lähtökohdat, tavoitteet ja valinnat ovat vaativia sekä ne ovat kuvattu ymmärrettävästi
- työskentelyprosessin kuvaus tuo pääosin hyvin esille tehtävän lähtökohdat ja tavoitteet suhteessa teokseen
- opiskelija osoittaa jonkin verran kriittisyyttä, ennakkoluulottomuutta ja päämäärätietoisuutta tiedon hankinnassa sekä kokeilujen tekemisessä
- opiskelija osoittaa hyvää kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemusta
- opiskelija arvioi vaihtelevasti valintojaan, työnsä vahvuuksia ja kehitettäviä asioita.

Arvosanan 6 (kohtalainen) kriteerit

- opiskelijan asettamia lähtökohtia, tavoitteita ja valintoja on kuvattu satunnaisesti sekä niiden vaatimustaso on vaihteleva
- työskentelyprosessin kuvaus tuo jonkin verran esille tehtävän lähtökohtia ja tavoitteita suhteessa teokseen
- opiskelijan osoittama kriittisyys, ennakkoluulottomuus ja päämäärätietoisuus tiedon hankinnassa sekä kokeilujen tekemisessä on melko vähäistä
- opiskelija osoittaa kohtalaista kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemusta
- opiskelija arvioi vähäisessä määrin valintojaan, työnsä vahvuuksia ja kehitettäviä asioita.

3.4 Teoksen arvioinnin kohteet ja kriteerit

TEOKSEN ARVIOINNIN KOHTEET

- teoksen kokonaisuus
- ilmaisukeinojen, materiaalien ja tekniikoiden käyttö
- aiheen käsittely
- teoksen ja aiheen suhde.

TEOKSEN ARVIOINNIN KRITEERIT

Arvosanan 10 (erinomainen) kriteerit

- teos on kiinnostava ja vaikuttava kokonaisuus, josta välittyy aiheen syvälinen omakohtainen tulkinta
- teos käsittelee aihetta kekseliäästi ja omaperäisesti
- teoksessa käytetyt ilmaisukeinot, materiaalit ja tekniikat tukevat toisiaan erinomaisesti
- teoksesta välittyy erinomaisesti valitun aiheen lähtökohdat ja tavoitteet.

Arvosanan 8 (hyvä) kriteerit

- teos on kiinnostava kokonaisuus, josta välittyy omakohtainen tulkinta
- teoksessa käytettyjen ilmaisukeinojen, materiaalien ja tekniikoiden käyttö on sujuvaa
- teoksesta välittyy hyvin valitun aiheen lähtökohdat ja tavoitteet.

Arvosanan 6 (kohtalainen) kriteerit

- teos on kokonaisuus, josta välittyvä tulkinta on osin hajanainen
- teoksessa käytetyt ilmaisukeinot, materiaalit ja tekniikat tukevat jossain määrin toisiaan
- teoksesta välittyy osittain valitun aiheen lähtökohdat ja tavoitteet.

3.5 Lukiodiplomin kokonaisarviointin kohteet ja kriteerit

LUKIODIPLOMIN KOKONAISARVIOINNIN KOHTEET

- lukiodiplomin sisällön ja ulkoasun keskinäinen yhteys
- lukiodiplomin taiteellinen ja visuaalinen toteutus
- kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemus
- itsearviointi, prosessiajattelu ja oppiminen.

LUKIODIPLOMIN KOKONAISARVIOINNIN KRITTEERIT

Arvosanan 10 (erinomainen) kriteerit

- lukiodiplomin kokonaisuus kertoo erinomaisesti tekijänsä tavoitteista
- lukiodiplomi muodostaa taiteellisen ja visuaalisen kokonaisuuden, jonka sisältö ja esittämismuoto tukevat erinomaisesti toisiaan
- lukiodiplomi osoittaa erinomaista kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemusta
- opiskelija osaa arvioida syvällisesti työskentelyprosessia ja teosta oman oppimisen näkökulmasta.

Arvosanan 8 (hyvä) kriteerit

- lukiodiplomin kokonaisuus kertoo tekijänsä tavoitteista ja lähtökohdista
- lukiodiplomissa on hyvää pyrkimystä taiteelliseen ja visuaaliseen kokonaisuuden toteutukseen, jossa sisältö ja esittämismuoto tukevat toisiaan
- lukiodiplomi osoittaa hyvää kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemusta
- opiskelija osaa arvioida työskentelyprosessia ja teosta oman oppimisen näkökulmasta.

Arvosanan 6 (kohtalainen) kriteerit

- lukiodiplomin kokonaisuudesta välittyy osittain tekijän tavoitteet ja lähtökohdat
- lukiodiplomi on osin keskeneräinen taiteellinen ja visuaalinen kokonaisuus, jonka sisältö ja esittämismuoto tukevat jossain määrin toisiaan
- lukiodiplomi osoittaa kohtalaista kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemusta
- opiskelija arvioi jonkin verran työskentelyprosessia ja teosta oman oppimisen näkökulmasta.

3.6 Kuvataiteen lukiodiplomitodistus

Kuvataiteen lukiodiplomitodistuksen etusivulle merkitään seuraavat tiedot:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän lukiokoulutuksen järjestämisluvan päivämäärä
- oppilaitoksen nimi
- opiskelijan nimi ja henkilötunnus
- oppiaine tai vastaava, jonka lukiodiplomitodistuksesta on kyse
- arvosana

- lukiodiplomiaineessa suoritettujen kurssien määrä mukaan lukien lukiodiplomikurssi
- paikkakunta, todistuksen päivämäärä (sama kuin lukion päättötodistuksen päivämäärä) ja rehtorin allekirjoitus
- arvosana-asteikko.

Kuvataiteen lukiodiplomitodistuksen kääntöpuolelle merkitään seuraavat tiedot:

- kuvataiteen lukiodiplomin osat
- kuvataiteen lukiodiplomitehtävä
- kuvaus opiskelijan toteuttamasta lukiodiplomista
- kuvataiteen lukiodiplomin arvosanan kriteerit arvosanoille 10 (erinomainen), 8 (hyvä) ja 6 (kohtalainen).

Verkkajulkaisu
ISBN 978-952-13-6360-3
ISSN 1798-8888